

A 2609

שִׁחָה עִבְרִית

KIS
HÉBER TÁRSALGÓ

LEJEGYZTE:
ABÁDI IMRE

TEL-ABIB, 1914-BEN

AWIWA KIADÁSA BUDAPEST
1920

PALLAS RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NYOMDAJA BUDAPESTEN.

Országos Rabbiképz - Zsidó Egyetem Könyvtára

Az én két
pálmafa és kámnak:
Aharon Lewienok
és
Ruben Szaftalinalak.

EZT A KIS KÖNYVET

még Palesztinában állítottam össze, miközben arra gondoltam, hogy jó lesz majd odahaza rechoboti vásárfiának. Úgy képzeltem valahogy a dolgot, hogy mikor hazaérkezem, majd körülállanak a «gyerekek», a magyarországi makkabeusok és mialatt csillogó szemekkel, kipirult arccal ezer kérdéssel ostromolnak palesztinai élményeim után érdeklődve, én mosolyogva, titokzatosan szorítom magamhoz a tarsolyomat és incselkedve mondom:

— Hanem azt, ugye, nem találjátok ki, hogy mit hoztam én néktek Rechobotból, vagy ha jobban tetszik Tel-Awiwból? Itt van a tarsolyomban, no találjátok ki, mi az?...

Úgy képzeltem, hogy erre a «gyerekek», a nagy, komoly, művelt okos fiúk, akik Herzlt és Nordaut és a többieket oly jól ismerik már, akik összejöveteleikben olyan nagyszerű vitákat produkálnak, hogy a vén messiástváró zsidóknak nyitva maradna a szája a bámulattól, — ott künn a narancskertek között sétálgatva még úgy gondoltam, hogy ezek az ifjú tudósok, ezek a lelkes makkabeusok, kiknek szent szerelme Palesztina, kiknek örök álma és vágyódása az a ragyogó, illatos, szép ország, úgy képzeltem, hogy ezek majd körülülnek és én majd napestig nem fogyok ki a szóból, hogy mindent elmondhassak és hogy ők mindent megtudjanak tőlem. És mikor már eleget beszéltem nekik a somerokról, akik olyan fiatalok, lelkesek, bátrak, mint ők, akiknek szerelme éppúgy Palesztina, mint önekik, mikor már eleget beszéltem a «virágbaborult mandulásokról», «Jaffa partjairól», az újjáéledt kolóniákról, a héber

iskolákról, az egyetemről, a zeneiskoláról, a héber színházról, az ültetvények villanyvilágításáról és vízvezetékéről, az egész kulturájáról annak a vágyvavárt országnak és a benne élő zsidókról, a testvérekről — mikor már mindent — mindent elmeséltem, akkor valaki, a körülöttem ülő sok ifjú közül megkérdezi:

— De hát mit hoztál nekünk? Hoztál-e valamit? Narancsot? datolyát? fügét? banánt? — mit hoztál?

— Ilyesmit kaphattok ti Pesten is, ha nem is olyan jóízűt (ó, de mennyire nem, még megközelítően sem!), de azért narancs meg banán ez is. Más egyebet hoztam én nektek!

— Csigákat talán Jaffa partjairól? Vagy látkepeslapokat Haifából és Jeruzsálemből? Mit hoztál?

— Nem azt, nem azt. Hanem aki kitalálja, annak adom örökbe, — emlékül...

Úgy képzeltem, hogy a «gyerekek» közül az egyik, a legokosabb, a legkomolyabb, a legfeketébb szemü csöndesen kimondja:

— Én tudom mit hoztál néki. Úgy érzem, nem is hozhattál volna mást. Ellested, hogy mit mondanak, hogyan gondolkodnak, hogyan élnek a mi országunkban a mi testvéreink, kihallgattad őket, *lejegyezted a szavaikat, hazahoztad és most megtanítasz bennünket is a beszédjükre.* Hiszen tudjuk, hogy mi itt a galutban másképen élünk és másképen beszélünk, mint azok ott és te azt akarod, hogy ha jó csillagunk elvezet egyszer bennünket is oda, tudjunk beszélni, érintkezni testvéreinkkel. Ugye a nyelvüket, a beszédjüket hoztad el nekünk?

Úgy képzeltem, hogy erre magamhoz ölelem drága testvérem sápadt fejét és miközben okos szemét megcsókolom, boldogan és szégyenkezve vallom be, hogy eltalálta, mit hoztam neki és mindnyájuknak és élvezni fogom az örömeiket..

Fájdalom, nem úgy történt, mint ahogyan elképzeltem. (Örökösen kék, örökösen derült ég alatt be könnyű volt ilyeneket

elképzelni!) Mert mikor hazaértem, nem várt engemet senki, nem simogatott, nem csókolta meg senki, nem kereste a ruhámon senki a «jeruzsálemi port...» Nem kérdezték mit láttam, minek örültem, mit hoztam, van-e «vásárfia» a tarsolyomban, nem kellett itt «esörgő dió», «aranyalma» senkinek!... Szomorú volt itt már mindenki, nem örült itt már senkisem, mire hazaértem...

És az, akinek a tekintetét legjobban vágytam látni, kinek okos szavát legjobban kívántam hallani, a legkomolyabb, legkedvesebb, legfeketébb szemű, drága testvérem, nem volt sehol s ha még volt belőle valami, — ó Istenem... — az oly kevés lehetett belőle akkor már: egy megsemmisülésnek induló holttetem, semmi több...

És a többiek? A többi testvér? Kinek kellett akkor már vásárfia! Nagy volt a szomorúság, mély volt az úr, amit maga után hagyott a legkedvesebb testvér, kellett is akkor az öröm valakinek! Nagy bajban volt a magyar haza a Kárpátok alatt, még gyászolni sem volt sok idő, indult utána a többi makka-beus: a kidőlt testvér helyére állni.

Arról e helyen ne beszéljünk, hogy juttat-e a magyar haza hős zsidó fiának egy kicsinyke helyet az emlékezés pantheonjában, vagy ehelyett bántja és kitaszítja azokat, kiket a hős fiú legjobban szeretett, legjobban féltett: az ő makka-beusait... Ne beszéljünk erről!

A féltetett, gazdátlan vásárfia most újra előkerült az íróasztalból. Sajnálatos dolgok tették aktuálissá. A vásárfiából lelki balzsam lett, életelixir, kenyér. És ép ezért e kis héber társalgó megjelentetése félig-meddig kötelesség is, mert hasznos segítséget nyújt mindazoknak, kik most Palesztinába törekednek, ahol ma a héber nyelv ismerete nélkül boldogulni lehetetlenség. A héberül beszélni kezdő ember bizalommal támaszkodhatik e könyvecskére, midőn Palesztina földjére lép. De ez a könyvecske különben sem minden érdekesség nélkül való,

amennyiben figyelemre méltó zsidó kultúrtörténeti dokumentum is, mely, akárcsak egy gyorsfénykép, ha nem is egészen teljes, de hozzávetőleges képet nyújt a palesztinai zsidó renaissance népének rohamosan fejlődő és alakuló nyelvéről.

Itt van tehát, itt adom, bár fáj, hogy nem adhatom mindazoknak is, akikre odakint gondoltam, fáj, hogy néhány drága testvérem már nem törődik ezen a földön semmivel és legfeljebb csak emléküknék szánhatom. De a szomorúság napjaiban, a gyász rettentő évei alatt, nekem is adott két fiút az Ég, két «nagy» legényt, jövő makkabeust. Ezt a két fiút én kárpótlásnak tekintem az elveszettekért és a nagyobbik, a fekete szemű, már nemsokára ezt is tudja mondani:

— Én tudom, hogy mi van a tarsolyodban, add ide, hadd tanuljak belőle.

Budapest, 1920 március havában.

*

Még néhány megjegyzés úgy gondolom nem lesz fölösleges. Nem szeretném ugyanis, ha ez a Kis Társalgó félremagyarázásokra adna okot azok részéről, akik a héber nyelvvel hivatásból foglalkoznak. Szükségesnek tartom tehát hangsúlyozni, hogy a társalgási rész frazeológiájának sem szóbeli, sem mondatbeli szerkezete tőlem nem származik. A társalgási rész csak hű reprodukálása a mai Palesztina héber idiómájának, de az, hogy ezt az idiómát bemutatom, még nem jelenti azt, hogy ezen idióma nyelvbeli értékével szemben álláspontot is foglalok. Változatlanul kellett a héber beszédforrákat bemutatnom, nemcsak azért, mert nyelvtörténeti dokumentumot akartam adni, de azért is, mert azoknak, akik Palesztinába szándékoznak, úgy kell megismerniök a palesztinai idiómát, ahogy ott annak legjobban hasznát vehetik. Ajánlom különben, hogy a társalgási résszel való foglalkozás előtt némi grammatikai ismeretre tegyenek szert, melyhez irányt és segédkezet vélek nyújtani az erre vonatkozó függelékkel.

Köszönettel tartozom még itt *Richtmann Mózes doktornak*, aki e kis könyvet szives volt átnézni és jó tanácsaival egyben-másban kíségetett.

Abádi Imre.

I. Bemutatkozás. Látogatás.

הַבְּקוּרָה. הַהִתְוֹדְעוּת.

Kihez van szerencsém ?

(Kivel van szerencsém beszélhetni).

עִם מִי נִכְפַּדְתִּי לְדַבֵּר ?

Nevem Ábrahám.

שְׁמִי אַבְרָהָם.

Sziveskedjék a névjegyét át-
adni.

הוֹאִיל נָא לְתַתִּילִי אֶת
הַכַּרְטִים שְׁלוֹ.

Ülj (vagy üljön) le, uram.

יֵשֶׁב אֲדוֹנָי.

Végy (v. vegyen) egy széket.

יִקַּח כִּסֵּא.

Hogy' vagy ?

מָה יְשׁוּמָךְ ?

Nagyon jól, köszönöm, és te ?

(Vagy: ön ?)

טוֹב מְאֹד, תּוֹדָה, וְאַתָּה ?

(וְהוּא ?)

Mikor látogatsz meg ?

מִתֵּי תְּבַקְרֵנִי ?

II. Az üzletben.

בְּחִנוּת.

A vevő.	קוֹנֵה.
A kereskedő.	סוֹחֵר.
Mit óhajt uram? (Vagy: mit óhajtasz?)	מָה בְּרָצוֹנִי? (בְּרָצוֹנְךָ?)
Mutasson nyakkendőket.	יֵרְאֵה לִי בְּבִקְשָׁה עֲנִיבֹת.
Rögtön megmutatom valamennyit.	אֵרְאֵה תִּיכָּה וּמִיָּד.
Itt van, Uram.	הִנֵּה בְּבִקְשָׁה.
Egy pár keztyűre van szükségem (keztyűk).	לִי זָרוּץ זֶה נְעִלְיָה. (פָּסִיָּה vagy זֹת).
Ez a pár nagyon bő.	זֶהוּ הַזֶּה רָחֵב מְאֹד.
Ez a pár nagyon szűk.	" " " צָר
Akarja, hogy ezt becsomagoljam?	רוֹצֵה הוּא זֹאת לְחִבּוּשׁ?
Akarja, hogy ezt bekössem?	" " " לְקֶשֶׁר?
Csinálok ebből egy csomagot.	אֶעֱשֶׂה לְצֻרוֹר אֶחָד.

Mi a címe uram? אָדוֹן, הַכְּתָבֶת יָשָׁלוּ?

Itt a névjegyem. הִנֵּה בְּרָטִים שְׁלִי.

Akarja-e, hogy rögtön fizessek? הֲרֹצֶה הוּא שְׂאֵנִי אֶשְׁלֵם תִּיכָף?

Akar-e nekem számlát nyitni?
(adni). הֲרֹצֶה הוּא לְתַתּ לִי
בְּהַקְפָּה?

Mennyibe kerül? כַּמָּה צָרִיךְ לְשַׁלֵּם?

Ezt a fajtát nem szeretem. אֵינֶנִּי אוֹהֵב אֶת הַמִּין הַזֶּה.

Mutasson másféléket, kérem. בְּבִקְשָׁה, יִרְאֶה לִי אֲחֵרִים.

Mi az ára? מַה מְחִירוֹ?

Három sékel uram. שְׁלֹשָׁה שֶׁקֶלִים, אָדוֹנִי.

Mondja meg nekem az
utolsó árat. יֵאמֶר, בְּבִקְשָׁה, אֶת הַמְּחִיר
הָאַחֲרוֹן.

Két sékelt elengedek. אֲנִי מוֹרִיד שְׁנֵי שֶׁקֶלִים.

Ez az utolsó ár uram. זֶה הַמְּחִיר הָאַחֲרוֹן, אָדוֹנִי.

Semmit sem nyerek rajta. אֵינֶנִּי מְרַוֵּחַ מִזֶּה מְאוּמָּה.

Jól van, megveszem. טוֹב, אֲנִי לּוֹקֵחַ.

III. A családról.

הַמֵּשִׁבָּה.

Az én szüleim még élnek.

חַוֵּי עוֹדֵם בְּתַיִם.

Husz éve már, hogy szüleim frigyét kötötték (egybekeltek).

כְּבָר עֶשְׂרִים שָׁנָה שְׁחֻרֵי
בָּאוּ בְּבְרִית־הַנְּשׂוּאִים.

Azonkívül vannak fivérem és nőtestvéreim.

זוּלָתָם יֵשׁ לִי עוֹד אֲחִים
וְאֶחָיוֹת.

Nagybátyám elvesztette nejét és feleségül vett egy fiatal leányt, aki most mostohaanyja lett gyermekeinek.

לְדוּדֵי מָתָה אִשְׁתּוֹ וְהוּא
הִתְאַוָּם עִם עֵלְמָה צְעִירָה
וְהִיא עָבְשָׁה אֶסְחוּרָת
לְיָלְדָיו.

Növérémet (testvéreimet) egy gazdag gyáros eljegyezte.

לְאֶחָוֵי הָיוּ תְּנָאִים עִם
עָשִׂיר בְּעַל פְּבַרְיָה
(בֵּית־חַרְשֵׁת).

IV. Fölkeléskor és az egészségről.

הַבִּקֵּר וְהַבְּרִיאוֹת.

Sohasem mosakszom meleg vízzel, mert a hideg víz egészségesebb.

אֲנִי אֵינְנִי מְתַרְחֵץ בְּמַיִם חֲמוּם,
מִפְּנֵי שֶׁמַּיִם קָרִים יוֹתֵר
בְּרִיאִים.

A törülközéshez durva kendőt használok.

בִּשְׂבִיל לְהִתְנַבֵּב אֲנִי לִזְקָה
מִגֶּבֶת עֵבֶה.

Fogaimat fogkefével tisztítom.

אֲנִי מְנַקֶּה אֶת הַשָּׁנַיִם
בְּמַבְרֶשֶׁת הַשָּׁנַיִם.

Aztán fölveszem az inget, a nyakkendőt, a kézelőt, a mellényt és a kabátot.

אֲחַר־כֵּן אֲנִי לּוֹבֵשׁ אֶת
הַפֶּתִיחַ, אֶת הָעֵינֹבֶה, אֶת
הַדֶּתִיב, אֶת הַחֹזֶה וְאֶת
הַמַּעִיל.

Utoljára felhuzom a cipőmet és mehetek.

לְסוּף אֲנִי נוֹעֵל אֶת הַנְּעָלִים,
וְאֲנִי נִכְוֵן לְלֶכֶת.

Ne a külsejéről ítéld meg az embert.

אַל תִּדְרִן אֶת הָאִישׁ
בְּחַצְוֵיָתוֹ.

Ne olvass, mikor esteledik.

אַל תִּקְרָא - בְּשִׁיעֵרִיב.

Kopasz ember parókat visel.

הַקָּרֵה נוֹשֵׂא קַפְלֵט.

Nekem még megvan a hajam.

יֵשׁ לִי עוֹד כֹּף הַשְּׂעָרוֹת.

Fivérem szakállt meg bajuszt visel.

לְאָחִי יֵשׁ זָקֵן וְשִׁפָּם.

Én még sohasem voltam beteg.

אֲנִי מִיָּמַי לֹא חָלִיתִי.

Kitünő egészségben vagyok.

אֲנִי בָרִיא מְאֹד.

Orvosunk nagyon ügyes és igen elfoglalt ember.

רוֹפְאֵנוּ בָּקִיא בְּמִקְצִיעוֹ וְעֹסוּק מְאֹד.

Az ember kincse az egészsége.

עֲשָׂרוֹ שֶׁל הָאִישׁ – בְּרִיאָתוֹ.

Akinek egészsége van, mindene van.

לְמִי הַבְּרִיאוֹת – לֹא הַכֶּל.

Egészséges vagy?

הַבְּרִיא אַתָּה?

Fáj a fejem.

יֵשׁ לִי כְּאַבְרָאשׁ.

Fáj a fogam.

יֵשׁ לִי כְּאַב־שָׁנַיִם.

Hogy van apád?

מַה שְׁלוֹם אָבִיךָ?

Jól érzi magát.

הוּא מְרַגֵּשׁ אֶת עַצְמוֹ טוֹב.

Meghalt.

הוּא מֵת.

Lábbadozóban van.

הוּא מְתַרְפֵּא.

Gyors javulást kívánok önnek.

אֲנִי מְבַרְךְ שֶׁבְּמַהֲרָה יִבְרִיא.

V. A lakásról, berendezésről.

הַמְעוֹן.

- Én a Lilienblum-utca 5. sz. alatt lakom az első emeleten.
 אֲנִי מִתְגוֹרֵר בְּרֹחוֹב לִילִיֶּנֶר בְּלוּם מִסְפֵּר הַמַּשָּׁה (5), בְּדוֹטָה הַרְאִשׁוֹנָה.
- Mi az Achad Haam-utca 10. szám alatt lakunk a második emeleten.
 אֲנַחְנוּ מִתְגוֹרְרִים בְּרֹחוֹב אַחַד הָעַם מִסְפֵּר עֶשְׂרֵה (10) בְּדוֹטָה הַשְּׁנֵייה.
- A mi házunk villamosvilágítású.
 בֵּיתֵנוּ מוֹאָר בְּהַשְּׂמַל.
- Télen fűtjük a szobáinkat.
 בְּחֶרֶף חֲדָרֵינוּ מוֹסְקִים.
- Az én hálószobámban van ágy, asztal, ruhaszekrény és mosdóasztal.
 חֲדַר-הַלֵּינָה יִשְׁלִי מִכֵּיל מִטָּה, שֻׁלְחָן, אַרְוִן-הַבְּגָדִים, מִשְׁבָּלָה.
- A mosdó fölött van egy tükör.
 מַעַל הַמִּשְׁבָּלָה תְּלוּי רָאִי.
- Az én ágyam kitünő: vasból van és ruganyos matrac van rajta.
 מִטָּתִי טוֹבָה מְאֹד: זֹאת הִיא מִטָּת-בְּרִזָּל וְעָלֶיהָ מוֹרֵן גְּמִישׁ.
- Ki mint veti ágyát, úgy alussza álmát. (Szó szerint: amint ágyalsz, úgy fekszel).
 כִּמוֹ שֶׁתַּצִּיעַ - כֵּן תִּשְׁכַּב.

VI. Megérkezéskor a szállodában.

בבוא אל המלון.

A szállodában.

במלון.

Adhat nekem egy szobát
egy ágygal?

היכול לתת-לי חדר עם
מפה אחת.

Igen, uram.

כן, אדוני.

Milyen árban?

באיזה מחיר?

Az mindegy nekem.

לי אחת היא.

Kiszolgálás és világítás kü-
lön számlára megy?

האם שלום המשרת וההארה
נכנס להשבון אחר?

Igen, egy (sétel) minden nap.

כן, (שקל) אחד בעד כל-יום.

Helyes, egy hétre kibérelem
a szobát.

טוב, אני שוכר את החדר
לשבוע ימים.

A nevét és foglalkozását a
bejelentő lapra kell je-
gyezni.

צריך לרשם את שמו ואת
מלאכתו בפתקא של
העיר.

VII. A szülőföld és a város.

הַמּוֹלָדֶת וְהָעִיר.

A város, melyben születünk, a szülővárosunk. הָעִיר שֶׁבָּהּ נוֹלְדָנוּ, הִיא עִיר-הַמּוֹלָדֶת.

A mi városunk utcái szélesek. רְחוֹבוֹת עִירֵנוּ רְחָבִים.

A mi városunk utcái nagy emberek neveit viselik. לְרְחוֹבוֹת עִירֵנוּ יִשְׁנֵם שֵׁמוֹת שֶׁל אַנְשִׁים גְּדוֹלִים.

Középületeink a következők: zsinagóga, törvényszék, kórház és muzeum.

imaház =	בֵּית-הַתְּפִלָּה	}	לָנוּ יִשְׁנֵם בְּנֵינִים צְבוּרִים: <hr style="width: 50%; margin: 0 auto;"/> <small>(köz-épületek)</small>
törvényház =	בֵּית-הַדִּין		
kórház =	בֵּית-הַחֹלִים		
muzeum =	בֵּית-נִכְאֹת		

Bocsánat uram, hol van erre a Montefiore-utca? סְלִיחָה, אֲדוֹן, אֵיךְ פֶּה רְחוֹב מוֹנְטֶפִּיּוֹרָה.

Menj uram jobbra a boulevardig, aztán fordulj balra. יֵלֵךְ אֲדוֹן יְמִינָה עַד הַשְּׂדֵרוֹת, אַחֲרֵי כֵן יִשֶׁה שְׂמאלָה.

VIII. Falun.

בִּכְפָר.

A falusi élet.	חַי הַכֶּפֶר.
Én szeretem a falusi életet.	אֲנִי אוֹהֵב מְאֹד חַי הַכֶּפֶר.
Nagynénémnek nagy tanyája van (farm) 5 km-nyi távolságra a várostól.	לְדוֹדָתִי הַזֶּה גְּדוּלָה בְּמִרְחָק שֶׁל 5 ק"מ . . . מִהָעִיר.
Nemsokára szántanak.	בְּקָרוֹב שָׁם יִחְרְשׁוּ.
Nemsokára vetnek.	יִזְרְעוּ. " "
Nemsokára aratnak.	יִקְצְרוּ. " "
Nagynéném farmjában (különféle) sok háziállat van és pedig:	בְּהוֹת הַדּוֹדָתִי יִשְׁנֵן הַרְבֵּה חַיּוֹת־הַבַּיִת וְאֵלֶּה הֵן:
ló (lovak)	סוּס (סוּסִים).
csikó (csikók)	סִיָּה (סִיָּהִים).
szamár (szamarak)	חֲמוֹר (חֲמוֹרִים).
tehén (tehének)	פָּרָה (פָּרוֹת)
ökör (ökrök)	שׁוֹר (שׁוֹרִים).
kutya (kutyák)	כֶּלֶב (כֶּלְבִּים).
juh (juhok)	כֶּבֶשׂ (כֶּבֶשִׁים).

kecske (kecskék)	עו (עוים).
gödölye (gödölyék)	גְּדִי (גְּדִיִּים).
kakas (kakasok)	תְּרַנְגָּל (תְּרַנְגָּלִים).
tyúk (tyúkok)	תְּרַנְגֶּלֶת (תְּרַנְגֶּלוֹת).
apró csirke (apró csirkék)	אַפְרוּחַ (אַפְרוּחִים).
a gyöngytyúk	תְּרַנְגֶּלֶת־פְּנִינִים.
a pulyka	תְּרַנְגֶּלֶת־הוֹדוֹ.
a kacsa	בְּרֵאֵוִי.
liba (libák).	אַוּז (אַוּזִים).

IX. Az idő és az évszakok.

הַזְמַן וְהַתְּקוּפָה.

Az idő	הַזְמַן.
A húszadik században élünk.	אַנְחֵנוּ תַיִם בְּמֵאָה הָעֶשְׂרִים.
Egy nap 24 óra.	יוֹם אֶחָד מִכִּיל עֶשְׂרִים־וָאַרְבַּע שָׁעוֹת.
Egy óra 60 perc.	שָׁעָה - שְׁשִׁים רִגְעִים.
Egy perc 60 másodperc.	רִגְעַת - שְׁשִׁים סְהוּנָדָה (שְׁנִיָּה).

Egy hét hét napból áll.

בַּשְׁבּוּעַ שֶׁבַעַה יָמִים.

A napok nevei:

שְׁמוֹת הַיָּמִים:

vasárnap

יּוֹם רֵאשׁוֹן.

hétfő

” שֵׁנִי.

kedd

” שְׁלִישִׁי.

szerda

” רְבִיעִי.

csütörtök

” חֲמִישִׁי.

péntek

” שֵׁשִׁי.

szombat.

” שַׁבָּעִי.

Egy esztendő 12 hónapból áll.

בַּשָּׁנָה – שְׁנַיִם־עָשָׂר חֳדָשׁ.

Hányadika van ma?

אֵיזָה מִסְפֵּר בְּחֳדָשׁ?

Ma elseje van.

אֲנַחְנוּ נִמְצָאִים בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן
בְּחֳדָשׁ.

Nőnemben

Hány éves ön? (vagy te?)

בֵּין פְּמָה אַתָּה בֵּת פְּמָה אֵת
בֵּין פְּמָה הוּא בֵּת פְּמָה הִיא

Én 20 éves vagyok.

אֲנִי בֵּין עֶשְׂרִים.

Szivan 14-én születtem.

נִוְלַדְתִּי בְּסִיוָן בְּאַרְבַּעַה־עָשָׂר.

Ő fiatal.

הוּא עוֹד צָעִיר.

A tavasz a legszebb évszak. האביב התקופה הייחודית יפה.

Ebben az időszakban ébred a természet. בעונה הזאת הטבע מתעורר.

A madarak dalolni kezdenek. הצפרים מתחילות לשיר ולרקוד.

Lassankint közelednek a meleg napok. לאט-לאט מתקרבים ימי החם.

A nappalok akkor hosszúak, az éjszék rövidék. הימים אז ארוכים והלילות קצרים.

A legszebb természeti tüne- המהווה הייחודית יפה בטבע. המהווה הייחודית יפה בטבע. הוא הקשת.

A hőmérséklet: a hideg vagy a meleg fokának megmérése hőmérővel (thermometert) használnak. כדי למדוד את מעלות הקר והחם משתמשים במורד-חם.

Milyen idő van? (איזה מזג האוויר?) איך הוא מזג האוויר?

Esik az eső? היורד גשם?

Milyen szél fúj? איזה רוח נושבת?

Nyugati szél fúj	רוח מערבית נושבת.
kéleti „ „	„ מזרחית „
déli „ „	„ דרומית „
északi „ „	„ צפונית „

X. Pénzek, mértékek.

המָמוֹן וְהַמְדָּה

Pénzek. מְטָבְעוֹת.

Van aranypénz, ezüstpénz
és rézpénz יש מְטָבְעוֹת שֶׁל זָהָב, כֶּסֶף
וְנְחָשֶׁת.

Van még papir-pénz, melyet
bankjegynek neveznek. יש עוֹד כֶּסֶף-נִיר וְלֹזָה
קוֹרְאִים שְׁטֵר-הַבַּנְקָה.

Fel tudja váltani ezt az
aranyat? הַיְכוּל הוּא לְהַחֲלִיף אֶת
הַזָּהָב הַזֶּה.

A pénz kormányozza a világot. הַכֶּסֶף שׁוֹלֵט בְּעוֹלָם.

A pénz mindenre képes. הַכֶּסֶף עוֹשֶׂה הַכֹּל.

Súlyok. מִשְׁקָלִים.

Sokféle árut súly szerint veszünk, pl.: húst, kenyeret, vajot, sót, cukrot stb.

הַרְבֵּה סְחֻרוֹת נִקְנֹת בְּמִשְׁקָל, לְמִשְׁלָל: הַבֶּשֶׂר, הַלֶּחֶם, הַחֶמְאָה, הַמֶּלַח, הַסֶּבֶךְ וְכַד הַלָּאָה.

Ezer gramm egy kilogramm.

אַלֶּף גְּרָם עוֹשִׂים קִילוֹגְרָם אֶחָד.

A méter a hosszmérték egysége.

הַמֵּטֵר הוּא מֵדַת הָאָרֶץ הַיְחִידָה.

A felület mérésére a métert használják.

כִּדֵּי לְמִדָּה אֶת הַשֹּׁטֵחַ מִשְׁתַּמְשִׂים בְּמֵטֵר.

A köbtartalom mérésére a kubikmétert használják.

כִּדֵּי לְמִדָּה אֶת הַתְּפִיסָה מִשְׁתַּמְשִׂים בְּמֵטֵר קִבּוּי.

Az űrtartalom mérésére a litert használják.

כִּדֵּי לְמִדָּה אֶת הַנֶּפֶחַ מִשְׁתַּמְשִׂים בְּלִיטֵר.

XI. A számtanból.

חֲשֵׁבֹנוּ.

Négy alpművelet. אַרְבַּע־פְּעִילוֹת.

Összeadás = חֲבוּרָה

8 meg 8 ad összesen 16-ot. 8 וְ 8 נוֹתְנִים יַחַד 16

Kivonás = הַסּוּר

16-ból 6-ot, vagy: marad 10. 16 פְּהוּת 6 נִשְׁאַר 10
(16 kevesebb 6)

Szorzás = כִּפּוּל

8-szor 8 = 64. 8 פְּעַם 8 = 64 נוֹתְנִים

Osztás = חֲלוּק

56 osztva 8-al ad 7-et. 56 מְחוּלָה עַל 8 נוֹתְנִים 7

XII. Az utazásról.

הַנְּסִיעָה

A szárazföldön való utazásra
a vasutat használják. כְּדֵי לְנַסֵּעַ עַל הָאֲדָמָה
מִשְׁתַּמְּשִׁים בְּמַסְלַת-בְּרִזָּל.

A vizi úton a gőzhajót
használják (csónak = סִירָה). כְּדֵי לְנַסֵּעַ עַל הַמַּיִם
מִשְׁמֶשֶׁת הָאֲנִיָּה.

A (vasúti) vonat kocsikból
és gőzgépből áll. הַרְקֵבֶת שֶׁל מַסְלַת הַבְּרִזָּל
מְכִילָה עֲגָלוֹת וְקִטְר.

Van gyorsvonat יִשְׁנֵן רַבּוֹת מְהִירוֹת.
luxusvonat { חֲלוּק " "
(פָּאָר, תְּסַאֲרֵת). " "
és tehervonat. הַמִּשְׂאָה " "

Utazáskor podgyász² vis-
nek (viszünk) magukkal.

כְּאִשֶּׁר נוֹסְעִים לְוַקְחִים
כְּבוֹרָה.

A kis podgyász áll: egy bőr-
táskából, egy kalapdoboz-
ból, napernyőből, pálcából
stb.

כְּבוֹרָה קַטְנָה מְכִילָה:
מְזוּרָה, תִּיבָה לְכַבֵּעַ,
(סוּכָה) שְׁמֵשִׁיהָ * מִקַּל
וּבְדוּמָה.

Kocsis, szabad maga?
Igen uram, üljön fel.

הֲעֵגְלוֹן, הֲפָנּוּ אֶתָּה?
כֵּן אֲדוֹנִי, יֵשֶׁב־נָא.

Vigyen engem a Montefiore-
utca 4. sz.-hoz.

הוֹבְלָנִי אֶל רְחוֹב מוֹנֵט־פִּיֹרֶה
מִסְפֵּר אַרְבָּעָה.

III. A póstáról.

הַדָּאָר

A pósta szállítja:

הַדָּאָר מֵעֵבִיר:

a leveleket

אֶת הַמְּכַתְּבִים

a levelezőlapokat

” הַגְּלוּיּוֹת

az ajánlott leveleket

מְכַתְּבֵי־הַמְּלָצָה

az árúmintákat

דוּגְמָאוֹת־הַסְּחוּרָה

* מְטְרִיָּה = esernyő.

a lapokat
a folyóiratokat
és az utalványokat.

את העתונים
הירחונים
ואת המהאות.

Egy közönséges levél díja Pa-
lesztina belső területeire 2
metallik.

מחיר מכתב פשוט בפנים
ארץ ישראל שתי עשיריות.

Egy közönséges levél díja
külföldre 4 metallik, azaz
25 centimes.

מחיר מכתב פשוט לחוץ
לארץ ארבע עשיריות.
זאת אומרת: 25 סנטיים.

A póstás (levélhordó) a levelek
kiosztásával foglalkozik.

נושא המכתבים עסוק
בהלוקת המכתבים.

Különféle levelek vannak:

ישנם הרבה מינים של
מכתבים:

üzleti levelek

מכתבי העסקים

üdvözlő levelek

ברכה "

kondoláló-levelek

הצטערות "

bocsánatkérő levelek

בקשת סליחה "

kérelmező levelek

בקשה "

visszautasító levelek

מאין "

szerelmi levelek.

אהבה "

Póstás! hoztál nekem leveleket?
 נושא המכתבים, ההבאת לי
 מכתבים?

Sürgönyt kaptam.
 קבלתי טלגרם.

Haza hívnak.
 מבקשים אותי הביתה.

Visszasürgönyöztem, hogy csak
 néhány hét múlva mehetek.
 טלגרמתי שוב: אני נוסע
 רק אחרי איזה שבועות.

XIV. Mulatságról, sportokról.

התענוג.

A multság és sport.
 התענוג וההתעמלות.

Kisasszony, tiszteljen meg
 engem engedelmével a kö-
 vetkező táncban.
 גברתי, תואילי לרקד אתי את
 המהול הבא.

Örömmel, (vagy szívesen) uram.
 בחפץ לב, אדוני.

Köszönöm, de egy kicsit
 pihenni akarok.
 אני מודה לו, אבל ברצוני
 להנפש מעט.

Vannak táncosok, akik könnyen
 és kecsesen táncolnak
 ישנם רקדנים הרוקדים נקל
 ובהם*

* E szó nem tévesztendő össze ezzel: és azért ובהם.

és vannak, akik nem táncolnak szabályosan.

וַיִּשְׁנֶם הַרוֹקְדִים לֹא כְּפִי
הַיּוֹקֵי הַרְקוֹד.

Sok olyan ember van, aki lovagol.

הַרְבֵּה אֲנָשִׁים רוֹכְבִים עַל
סוּס.

Sok olyan ember van, aki kerékpáron jár.

הַרְבֵּה אֲנָשִׁים נוֹסְעִים עַל
אוֹפְנִים.

Sok olyan ember van, aki automobilon jár.

הַרְבֵּה אֲנָשִׁים נוֹסְעִים עַל
אוֹטוֹמוֹבִיל.

Sok olyan ember van, aki kocsin jár.

הַרְבֵּה אֲנָשִׁים נוֹסְעִים בְּעֲגָלָה
(עֲגָלוֹת).

Sok olyan ember van, aki csolnakázik (csolnakon jár).

הַרְבֵּה אֲנָשִׁים שְׂטִים בְּסִירָה
(בְּסִירוֹת).

És sok olyan ember van, aki repülőgépen jár.

הַרְבֵּה אֲנָשִׁים שְׂטִים בְּאוֹירוֹן.

S viszont mások testük edzése céljából tornáznak.

וְאַחֲרֵים כִּדְּי לְאַמֵּן אֶת גּוּפָם
מִתְעַמְלִים.

A vadászat kezdete nyugaton szeptember, míg itt (Palesztinában) állandóan lehet vadászni.

הַתְּחֵלֶת הַצִּיד בְּהוֹץ לְאַרְץ
בְּחֹדֶשׁ אֱלוּל, וְפֹה תָּמִיד
זְמַן הַצִּיד.

Télen a jégen csúszkálnak.

בְּחֹרֶף מִחֲלִיקִים עַל הַקָּרָח.

XV. A színházról és művészetről.

הַבָּמָה וְהָאֲמֵנוֹת.

- Ez a darab (vagy előadás) nem rossz. הַחֲזוֹן לֹא רָע.
- Ez a darab (vagy előadás) kedves (vagy kellemes). זֶה הַחֲזוֹן נָעִים.
- Az előadást kitapsolták (v. megtapsolták). בְּהַחֲזוֹן הַזֶּה מְהֻאֲרָקָה.
- A kosztümök festőiek és igen gazdagok voltak. הַמְּלַבּוּשִׁים הָיוּ מְצוּיָרִים וְעֵשִׂירִים מְאֹד.
- Az énekesnő nem felelt meg várakozásomnak. מְשׁוֹרְרַת הָאוֹפֶרָה הַכּוֹזְבָה אֶת צְפִיתִי.
- A pianista (játéka) nem elég színes. הַפְּסִנְטֵרֵן הַסֵּר צָבָעִים בְּמַקְצוּעוֹ.
- A katonai-koncert a nyilvános kertben tartatik. הַקּוֹנְצֵרְטִים שֶׁל הַצָּבָא בְּגִנֵּי הַבָּקָהּל.
- Nagyon szeretem a zenét. אֲנִי אוֹהֵב מְאֹד אֶת הַמוּסִיקָה.
- Én játszom (a) piánón, de nem vagyok elsőrendű pianista. Messze vagyok attól. אֲנִי מַנְגֵן עַל פְּסִנְטֵר, אֲבָל אֲנִי אֵינְנִי פְּסִנְטֵרֵן מֵהַמְּדֻרָגָה הָרְאוּשׁוֹנָה; רְחוֹק מְזוּהָ.

A színészek és a színésznők
igen szépen játszottak.

הַמְשִׁיחִים וְהַמְשִׁחֹת שִׁחְקוּ
יָפָה מְאֹד.

X nem tudta jól a szerepét.

X אֵינוּ יוֹדֵעַ הַיָּטֵב אֶת
תְּפִקְדוֹ.

A helyárák nagyon magasak.

מְחִיר הַמְּקוֹמוֹת גָּדוֹל מְאֹד.

El vagyok ragadtatva.

הֲנִי מְקַסֵּם.

Milyen csodálatos Beethoven
szimfóniája!

בְּמָה נִפְלְאָה הַסִּמְפוֹנִיָּה שֶׁל
בֶּטְהוּבֵן.

A zeneszerző gondolata
tisztá és előkelő,
szárnyalása grandiózus,
szenvedélye intenzív (mély).

רְעִיּוֹנוֹ שֶׁל הַקּוֹמְפוֹזִיטוֹר
נֶעֱלָה וְטָהוֹר,
מְעַקֵּר רְעִיּוֹנוֹ גְּרַנְדִּיּוֹזִי,
סָבְלוֹ עִמָּךְ.

Ki vagyok ábrándulva (csa-
lódtam).

צִפְּתִי נִכְוָה.

Feleségem Nachama gyönyörűen
énekel; aranyhangja
van.

אִשְׁתִּי נִחְמָה שָׂרָה נִפְלְאָה
מְאֹד; יֵשׁ לָהּ קוֹל זָהָב.

Képzőművészet.

אֲמֻנָה.

Festészet.

צִיּוֹר.

Imeegypompás (csodaszép) kép. הִנֵּה תְמוּנָה נִהְדָּרָה.

Mily elragadó színezés! אֵיזָה צְבוּעַ גַּעְלָהּ.

Nem szeretem e kép erős (rikoltó) színeit. אֵינֶנִּי אוֹהֵב אֶת הַצְּבָעִים הַהָרִיפִים שֶׁל הַתְּמוּנָה הַזֹּאת.

Közmondások = פִּתְגָּמִים.

A munka megszépíti az életet. הָעֲבוּדָה נוֹתֶנֶת יָפִי לַחַיִּים.

A túlzás mindenben: — hiba. הַמּוֹתָרוֹת בְּכֹל — הַפְּרוּז.

* * *

Jobb a türelmes ember, mint a harcias. טוֹב אֶרֶךְ אַפִּים, מִגְּבוּר.

Az istenfélelem a tudás kezdete. יִרְאַת ייִ רֵאשִׁית דָּעַת.

Ne tartsd önmagadat elég okosnak. אַל תְּהִי חָכֵם בְּעֵינֶיךָ.

A gyűlölet napján semmit sem használ a vagyón. לֹא יוֹעִיל הוֹן בְּיוֹם עֲבָרָה.

A ki a pálcáját kiméli, a fiát gyűlöli. חוֹשֵׁף שִׁבְטוֹ, שׂוֹנֵא בְּנוֹ.

Szójegyzék a társalgóhoz.*

I.

לָתַתּ = adni, átnyújtani

אֲדוּנִי = uram

כִּסֵּא = szék

מָה = mi? hogyan?

תּוֹדָה = köszönöm

מֵאֵר = nagyon

עִם = val, vel

מִי = ki?

נִקְבֻּדָּתִי = szerencsém

אֶת = tárgyrag

לִי = nekem

שֵׁל = az övé v. az öné

II.

רוֹצֵה = akarja

הוּא = ön v. maga

אֶעֱשֶׂה = tenni, csinálni fogok

הַפְּתִיכָה = cím

צָרִיךְ = kell

לְשֵׁלִם = fizetni

אֵינֶנִּי = nekem nincs

אוֹהֵב = szeretem

הַמֵּין = fajta

אֲחֵרִים = mások

יִרְאֶה = mutassa

תְּבַקְשֶׁה = tessék

תִּיבֶרֶךְ = rögtön

מִיָּד = és egyszeribe (izibe)

הִנֵּה = ime

עֵינֵיבֹת = nyakkendők

* Ez a szójegyzék főképen azok számára való, akik a társalgó beszédformáiban az egyes szavak jelentését nem ismerik föl.

לָקַחְתִּי = veszem

אָמַר = mondja meg

הָאַחֲרֹן = az utolsó

מִזִּיד = elengedek

מִנְיָה = nyerek

נְחִיץ = szükséges

הַקְּסָה = számla (hitelre)

זוג = pár

רָחַב = bő

מְחִירָה = ára

מְאִימָה = semmit

III.

בֵּית-הַרְשָׁטָה = üzembáz, műhely

בְּרִית-הַנְּשׂוּאִים = egybekelés

זולָתָם = azonkívül

עוֹד = még

הִתְאַרַם = egybekelt

עַלְמָה = leány

צַעֲרָה = fiatal leány

הָיוּ תְּנָאִים = eljegyeztetett

גָּדוֹל = nagy

בַּעַל-פַּבְרִיקָה = gyár-tulajdonos

אָב = nagyapa

הֹרֵי = szüleim

מָר = már

שָׁנָה = esztendő

יֵשׁ = van

מָתָה = meghalt

אִשְׁתּוֹ = felesége

עֲבִישׁוֹ = most

אִם-הוֹרְגָתָהּ = mostohaanya

אֲחוֹתִי = nővérem

עֲשִׂיר = gazdag

בֵּן = fiú

IV.

הֵם. הֵם = meleg (melléknév) forróság

מִפְּנֵי = mert, mivel, miután

יֹתֵר = jobban, inkább

קָר = hideg (melléknév)

עַר = vak

הַבֶּקֶר = a reggel

רָחַץ = mosakodni

רָחַץ = mosás

מֵיָם = víz

הִרְשָׁה = süket

אַחֲרֵיכֵן = azután
 לֹבֵשׁ = fölveszem, felöltöm
 הַנְּעָלִים = cipők, lábbeliek
 הָאִישׁ = az ember, a férfi
 אַל תִּדְרֹן = ne ítélj
 בְּהַצְוֹנוֹתָו = külsejéről
 הַפְּתִילָה = az ing
 יְדָתִים = kezelő
 הַחֲזִיָּה = a mellény
 הַמָּעִיל = a kabát
 אַל תִּקְרָא = ne olvass
 הַקָּרָח = a kopasz
 קַפְּלֵט = paróka
 כָּל = minden
 הַשְּׁעָרוֹת = a hajzat
 זָקָן = szakáll
 שָׁפָם = bajusz
 מִיָּמִי = sohasem

מִבְּגָדִים = nadrág

קָדַד = hidegség
 אֵלַי = talán
 פְּרִיָּאת = az egészség
 בְּשִׁבִיל = valmiért, valami célból
 לְהִתְנַגֵּב = törülközni
 עָבָה = vastag, durva
 אֲנִי מְנַקֵּה = tisztítom
 הַשִּׁנַּיִם = fogak
 הַמְּבִרָשֶׁת = kefe
 הָחֵל = közönséges
 חֵלִי = betegség
 רוֹפְאֵנוּ = orvosunk
 לוֹ = neki
 יֵשׁ = van
 בְּאֵבֵרֵאֵשׁ = fejfájás
 בְּאֵבֵי־שִׁנַּיִם = fogfájás
 מְרַגֵּשׁ = érez
 מִבְּקָדָד = kívánok

V.

בֵּיתָנוּ = házunk
 מְכֻל = tartalmaz
 תָּלוּי = függ, esüng
 בְּרֹזֶל = vas

מִתְגַּדְּדֵר = lakom
 מִסְפָּר = szám
 בְּרֹחוֹב = utcában
 בְּדוֹמָה = emeleten

הַחֲדָרֵי הַסְּלֵינָה = hálószoba

מֵעַל = fölötte

מַזְרָד־נְמִישׁ = ruganyos matrac

עֵשׂוֹת = lámpa

בְּחִשְׁמַל = villamossággal

בַּחֲרֹף = télen

מִמְסָקִים = fűtik

הַחֲדָר = szoba

שְׂעוֹרָה = zsebóra

VI.

הָעִיר = a város

אֲנִי שׂוֹכֵר = bérelem, lekötöm

יָמִים = napok

לְשִׁבְעָה = hétre

לְרִשֵׁם = jegyezni

הַיָּכֵל = tud-e? képes-e?

הַמְשָׁרֵת = a szolgáló

שִׁרְתָּהּ = szolgálás

לְשִׁבּוֹן = számla

מְלֻאֲמָתָהּ = foglalkozása

VII.

לֵךְ = menj

יָמִינָהּ = jobbra

הַשְּׂפָרָה = a körút

יָשָׁהּ = fordulj

שְׂמֹאלָהּ = balra

מִלְּדָנָהּ = születtnk

הַחֲדָר = utca

אַיִן = hol vagy

אַיִן = hol van (hímn.)

סְלִיחָהּ = bocsánat

הֵּן = itt

VIII.

רַבָּהּ = sok

הַיָּחִידִים = háziállatok

וְאַלֵּהֶם = és ime ezek

טוֹיָהּ = tojás

מִטּוֹיָהּ = (tojást) tojik

לְהַזְהִירָהּ = nagynénémnek

הַחֲדָר = farm, tanya

הַחֲדָר = messze (térben és időben)

בְּקִרְבָּהּ = nemsokára

שָׁם = ott

IX.

בְּדִיק = pontosan	מִי אֲנִי = mi
בְּעֵקֶף = körülbelül	בְּמֵאָה = században
מִתְחַלֶּקֶת = feloszlik	שָׁעָה = óra
הַתְּקִיפָה = évszak, saison	רֵעַ = perc
אָבִיב = tavasz	הַיּוֹם = a nap
הַמַּבְעַע = a természet	הַחֹדֶשׁ = hónap
הַצְּפָרִים = a madarak	אֵיזָה = melyik ?
מִתְחִילוֹת = kezdenek	אֵימָה = honnan ? miből ?
מַחֲזָה = tünemény, látomás, jelenség	בְּמָה = hány ?
מַחֲזָה = ablak	זָקֵן = öreg
הַקִּישָׁת = a szivárvány	בְּעֵזְרָה = időszakban
לְמַדָּה = megmérni	מִתְנַעֵר = megújul, feltüdül, ébred
כִּי = hogy, abból a célból	לְאִטְ-לְאִטְ = lassankint
מַעֲלֵית-הַקָּר = a hideg foka	אָרְבָּים = hosszúak
מִשְׁתַּמְשֵׁים = használják	קָצֵרִים = rövidek
זָרָה = esik	מִבְּרָךְ = kívánok
גֶּשֶׁם = eső	הַג = tünnep
מִגְדָּה = időjárás	אֶסְרָתָּהּ = hálásan sokszor kö-
רֵחַ = szél	szónni, megköszönni
מִישָׁבֶת = fűj	שִׁמְתֵּלְבּוֹ = figyelem, szivessége

X.

בְּמִשְׁקָל = súlyban

עוֹשִׂים = tesznek

סְחָרוֹת = árúk

הַחֶמְאָה = a vaj

וְבֵדָה הַלְּאֵה = ésatöbbi

מִדַּת הָאָרֶץ = hosszunérték

הַשֹּׁמֵה = felület, kiterjedés

הַתְּפִיטָה = köbtartalom

הַנֶּפֶס = űrtartalom

זָהָב = arany

כֶּסֶף = ezüst

כֶּסֶף-נֶזֶק = papírpénz

קוֹרְאִים = nevezik, hívják

לְהַחֲלִיף = váltani

בְּעוֹלָם = a világon

יֹשֵׁלֵט = uralkodik, kormányoz

הַיָּכוֹל = tud-e, képes-e?

עוֹשֶׂה = tesz, cselekszik

לְמִשָּׁל = például

XI.

כֶּסֶל = szorzás

חֲלוּק = osztás

הַבְּנֵי = összeadás

חֲסֵר = kivonás

XII.

בָּשָׂר = mozdony

כְּבֻדָּה = podgyász, teher

מְנוּדָה = börtáska

תֵּיבַה־לְפָנַי = kalap-doboz

מְסֻלַּת-בְּרוֹזַל = vasút

אֲנָה = hajó

הַרְבֵּבָת = vasúti kocsik (kupé)

עֲגָלוֹת = kocsik

הַעֲגֵלוֹן = a kocsis

הוֹבִילֵנִי = vigyen engem

יְשֻׁמְיָהּ = naperuyó

מֶלֶךָ = pálcá

XIII.

זֹאת אוֹמֶרֶת = azaz (illetve)

הַרְבֵּה מִיָּנִים = sokféle, különféle

קִבַּלְתִּי = kaptam

רַק = csak

הַיְגֻמָּאוֹת־הַפְּחוּרָה = árúminták

פְּשֻׁט = egyszerű

בְּפְּנֵים אֲרָצִין = belterületen

לְהִיזִין לְאֶרֶץ = külföldön

XIV.

נָקֵל = könnyen

כְּפִי = mint, szerint

הַיְקָר = szabály

לְאֵמֵץ = edzeni

אֶת־גּוּפֵם = testüket, szervezetüket

הַתְּחִלָּה = a kezdet

הַצֵּיד = a vadászat

תָּמִיד = mindig

הַתְּעַנְנָה = a multság, szórakozás

לְרַקֵּד = táncolni

הַמְּחֹל = a tánc

בְּחֶסֶן־לֵב = szívesen, készséggel

מוֹדָה = köszönöm

לְהִגְשִׁיט = kipihenni, kifujni magát

מַעֲט = egy kissé keveset

יֵשְׁנִים = vannak

XV.

מִשׁוֹרֶרֶת = énekesnő

הַפְּסִנְטָרִין = a pianista

בְּגִינַת־תְּקָלָה = nyilvános kert

אֲנִי מַנְגֵּן = én játszom (hangszeren)

הַחֲזוֹן = színdarab, színelőadás

הַמְּלַבְּוִשִׁים = a ruhák, kosztümök

מְצוּדָרִים = festőiek

עֲשִׂירִים = gazdagok

מְעוֹף־רְעִיּוֹנִי = gondolatszárnyalása

סְבִלּוֹ = érzése, szenvedélye

עֲמֵר = mély

הַמִּנְּהָה = kép

קוֹל = hang

צְבוּעַ = színezés

הַמְשִׁיחִים = a színészek

הַיָּמֵב = jól

הַמְּקַדֵּד = szerepe

נִפְלְאוֹהָה = csodálatos, pompás

נִעְלָהָה = előkelő, fenséges, elragadó

מְהוֹרָה = tiszta

Függelék a Kis Héber Társalgóhoz.

הוֹסָפָה קְטָנָה לְשִׁיחָה עֵבְרִית.

I.

A személyes névmás.

Alanyesetben.

נִבְרָחָה = Nőnemben:

נִבְרָחָה = Hímnemben:

אֲנִי = mi

אָנִי = én

אֲנִי = mi

* אָנִי = én

אַתָּה = ti

אַתָּה = te

אַתָּם = ti

אַתָּה = te

הֵם = ők

הֵיאָה = ő

הֵם = ők

הֵיאָה = ő

Tagadó forma.

לֹא־אֲנִי = Nőnemben:

לֹא־אֲנִי = Hímnemben:

לֹא־אֲנִי = én nem vagyok

לֹא־אֲנִי = én nem vagyok

לֹא־אַתָּה = te nem vagy

לֹא־אַתָּה = te nem vagy

לֹא־הֵם = ő nincsen

לֹא־הֵיאָה = ő nincsen

לֹא־אֲנֵנוּ = mi nem vagyunk

לֹא־אֲנֵנוּ = mi nem vagyunk

לֹא־אַתֶּם = ti nem vagytok

לֹא־אַתֶּם = ti nem vagytok

לֹא־הֵם = ők nincsenek

לֹא־הֵם = ők nincsenek

* Az újhéberben az egyes szám első személyben ritkán használják e formát: 'אָנִי, leginkább az 'אָנִי van használathán; az előbbi poémákban és hangsúlyos beszédformákban helyénvalóbb.

Birtokos esetben.

אֲנִי = mienk

אֲנִי	hímn.	} = tietek
אֲנִי	nón.	

אֲנִי	hímn.	} = övéké
אֲנִי	nón.	

אֲנִי = enyém

אֲנִי	hímn.	} = tied
אֲנִי	nón.	

אֲנִי	hímn.	} = övé
אֲנִי	nón.	

Tulajdonító esetben.

אֲנִי = nekünk

אֲנִי	} = nektek
אֲנִי	

אֲנִי	} = nekik
אֲנִי	

אֲנִי = nekem

אֲנִי	} = neked
אֲנִי	

אֲנִי	} = neki
אֲנִי	

Tárgyesetben.

אֲנִי = miüket

אֲנִי	} = tiüket
אֲנִי	

אֲנִי	} = őket
אֲנִי	

אֲנִי = engem

אֲנִי	} = téged
אֲנִי	

אֲנִי	} = őt
אֲנִי	

אֲנִי (עִמָּנוּ) = velünk

אֲנִי (עִמָּנוּ)	} = veletek
אֲנִי (עִמָּנוּ)	

אֲנִי (עִמָּנוּ)	} = velük
אֲנִי (עִמָּנוּ)	

* * * אֲנִי (עִמָּנוּ) = velem

אֲנִי (עִמָּנוּ)	} = veled
אֲנִי (עִמָּנוּ)	

אֲנִי (עִמָּנוּ)	} = vele
אֲנִי (עִמָּנוּ)	

אֲנִי יֵשׁ = nekünk van

אֲנִי יֵשׁ	} = nektek van
אֲנִי יֵשׁ	

אֲנִי יֵשׁ	} = nekik van
אֲנִי יֵשׁ	

* * * אֲנִי יֵשׁ = nekem van

אֲנִי יֵשׁ	} = neked van
אֲנִי יֵשׁ	

אֲנִי יֵשׁ	} = neki van
אֲנִי יֵשׁ	

II.

A számnév.

Hímn.	Nőn.	Hímn.	Nőn.
שֵׁשׁ	שֵׁשׁ = hat	אֶחָד	אֶחָד = egy
שִׁבְעָה	שִׁבְעָה = hét	שְׁנַיִם	שְׁתַּיִם = kettő
שְׁמוֹנֶה	שְׁמוֹנֶה = nyolc	שְׁלֹשָׁה	שְׁלֹשָׁה = három
תְּשֻׁעָה	תְּשֻׁעָה = kilenc	אַרְבָּעָה	אַרְבָּעָה = négy
עֲשָׂרָה	עֲשָׂרָה = tíz	הַמִּשָּׁה	הַמִּשָּׁה = öt

שְׁמוֹנֶה = nyoleven

תְּשֻׁעָה = kileneven

מֵאָה = száz

אַרְבַּע־מֵאוֹת = négyszáz

אֶלֶף = ezer

אֶלְפִים = kétezer

עֲשָׂרִים = húsz

שְׁלֹשִׁים = harminc

אַרְבָּעִים = negyven

הַמִּשָּׁה = ötven

שִׁשִּׁים = hatvan

שִׁבְעִים = hetven

עֶשְׂרֵת־אֲלָפִים = tízezer

A főnév ejtegetése.

Egyesszámban.

קוֹלִנִּי = hangunk

קוֹלְכֶם = hangotok

קוֹלָם = hangjuk

קוֹלִי = hangom

קוֹלְךָ = hangod

קוֹלָהּ = hangja

Többesszámban.

קוֹלוֹתֵינוּ = hangjaink

קוֹלוֹתֵיכֶם = hangjaitok

קוֹלוֹתֵיהֶם = hangjaik

קוֹלוֹתַי = hangjaim

קוֹלוֹתֵיךָ = hangjaid

קוֹלוֹתֵיהֶן = hangjai

Egyesszámban.

פָּרָתֵנוּ = tehenünk

פָּרָתֵכֶם = tehenetek

פָּרָתָם = tehenük

פָּרָתִי = tehenem

פָּרָתְךָ = tehened

פָּרָתוֹ = tehené

Többesszámban.

פָּרָתֵינוּ = teheink

פָּרָתֵיכֶם = teheitek

פָּרָתֵיהֶם = teheik

פָּרָתִי = teheim

פָּרָתְךָ = teheid

פָּרָתָם = teheik

Egyesszámban.

שִׁירֵנוּ = dalunk

שִׁירָם = dalotok

שִׁירָם = daluk

שִׁירִי = dalom

שִׁירְךָ = dalod

שִׁירוֹ = dala

Többesszámban.

שִׁירֵינוּ = dalaink

שִׁירֵיכֶם = dalaitok

שִׁירֵיהֶם = dalaik

שִׁירִי = dalaim

שִׁירְךָ = dalaid

שִׁירָם = dalai

Összetett főnevek.

אָרוֹן הַקְּבָדִים = ruhaszekrény

מַסַּת בְּרוּל = vaságy

רִיחַ הַשָּׂפָתִים = virágillat

בֵּית הַסֵּפֶר = könyvtár

חַדְרֵי הַיְלָדִים = gyermekszoba.

אֲשֵׁר הַשֵּׁפָטָה = íróasztal

III.

Az ige.

כָּתַב = írni

זְמַן הַיּוֹם = Jelen idő.

זָכַר = (Hímnemben):

אֲנַחְנוּ כּוֹתְבִים = mi írunk

" אַתָּם = ti írtok

" הֵם = ők írnak

אֲנִי כּוֹתֵב = én írok

אַתָּה כּוֹתֵב = te írsz

הֵוא כּוֹתֵב = ő ír

נִכְבֵּה = (Nőnemben):

אֲנַחְנוּ כּוֹתְבוֹת = mi írunk

" אַתֶּן = ti írtok

" הֵן = ők írnak

אֲנִי כּוֹתֶבֶת = én írok

" אַתְּ = te írsz

" הֵיאָ = ő ír

זְמַן עֵתָּה - Mult idő.

זָכַר = (Hímnemben):

כָּתַבְנוּ = írtunk

כָּתַבְתֶּם = írtatok

כָּתַבּוּ = írtak

כָּתַבְתִּי = írtam

כָּתַבְתְּ = írtál

כָּתַבְתֶּם = írt

נִכְבֵּה = (Nőnemben):

כָּתַבְנוּ = írtunk

כָּתַבְתֶּן = írtatok

כָּתַבּוּ = írtak

כָּתַבְתִּי = írtam

כָּתַבְתְּ = írtál

כָּתַבְתֶּם = írt

זְמַן עָתִיד = Jövő idő.

זָכַר = (Hímnemben):

נִכְתְּבִים = írni fogunk

תִּכְתְּבוּ = írni fogtok

יִכְתְּבוּ = írni fognak

אֲנִי אֶכְתֵּב = írni fogok

אַתָּה תִּכְתֵּב = írni fogsz

הֵוא יִכְתֵּב = írni fog

נִקְבָּה = (N ő n e m b e n):

נִקְבַּח = írni fogunk

אִקְבַּח = írni fogok

תִּקְבְּחוּ = írni fogtok

תִּקְבְּחוּ = írni fogsz.

תִּקְבְּחוּ = írni fognak

תִּקְבְּחוּ = írni fog

עֲנֵי = Parancsoló mód.

זָכַר = (H í m n e m b e n):

זָכַרוּ = Írjatok!

זָכַר = Írj!

נִקְבָּה = (N ő n e m b e n):

תִּקְבְּחוּ = írjatok

זָכַר = írj!

IV.

Néhány főnévi igenév.

קָצַר = vágni (aratni)

לִישָׁן = aludni

אָסַף = gyűjteni

יָשַׁב = fektüdni

נָעַר = rosszalást kifejezni,
szemrehányást tenni

סָרַק = fésülni

קָצַף = haragudni

רִיב = civakodni

שָׁתָה = andalogni, sétálni

יָשַׁת = pihenni

סָלַח = megbocsátani

עָבַר = elhaladni előtte

יָשַׁח = elfelejteni

מָיַל = sétálni

עָלָה = alkalmasnak lenni

יָשָׂה = időzni valahol

רָכַב = lovagolni

עָנָה = felelni

רָדַף = üldözni, követni

קָרָה = megtörténik

מָשָׂה = kihúzni

קָרָא = hívni, nevezni

עָמַן = elrejtteni

מָחָה = letörülni

עָמַן = elrejtteni

מָחָן = örölni

LELTÁROZVA

2011 DEC 02

AZ AWIWA

kiadásában csak nívós és általános érdekű könyvek jelennek meg, állandóan a legművészebb kiállításban.

AZ AWIWA

kiadványai mindig szenzációi. lesznek a könyvpiacnak.

AZ AWIWA

kiadványait minden könyvbarát figyelmébe ajánljuk!

SAJTÓ ALATT LÉVŐ KIADVÁNYAINK :

1. Heine Henrik : *Sabat herceg* románca
2. Heine Henrik : *Rabbi von Bacharach*
3. Jizkor : *Emlékkönyv az elesett soméerekről*
4. Max Nordau írásából
5. *Judea renaissancea német nyelven*
6. *Judea renaissancea héber és angol nyelven*
7. Zangwill : *A zsidónő*
8. Hugo von Hofmannsthal : *A gazdag ember halála*
9. *Zsidó misztikusok*
10. Jávor Bella : *Istenfélő Menassé*
11. Jávor Bella : *Zsidó riportok*
12. *Zsidó művészek Palesztinában*
13. *Az elpáholt kasszasz angol nyelven*
14. *Új mesék keletről német nyelven*

Megrendelhetők az AWIWA kiadóhivatalában, Budapest, Kossuth Lajos-utca 11

A ZSIDÓ NEMZETI ALAP

célja Palesztina földjét megvásárolni olymódon, hogy a föld elidegeníthetetlen tulajdona maradjon a zsidó népnek

A ZSIDÓ NEMZETI ALAP

Magyarországi irodája: BUDAPEST, VI., KIRÁLY-UTCA 36

Minden önérzetes zsidó örömeiben és bánatában adakozzék a zsidó nemzeti alapra!

A „ZSIDÓ SZEMLE“

Becsületes, önérzetes zsidó politikai
:: és szépirodalmi hetilap ::

MEGJELENIK MINDEN PÉNTEKEN

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 150 korona
Félévre 75 korona

Aki érdeklődik az egész világ zsidóságának eseményei iránt, az rendelje meg és olvassa

A „ZSIDÓ SZEMLÉT“